

C 03

z 46

E-38

38.

ZÁRÓTUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM
Lelt. sz.: 999

(Tervezet)

ELLENŐRÍLT V. 1875.

UTASÍTÁS

A MAGYAR KIRÁLYI
HONVÉD GAZDÁSZATI TISZTI ISKOLA
SZÁMÁRA.

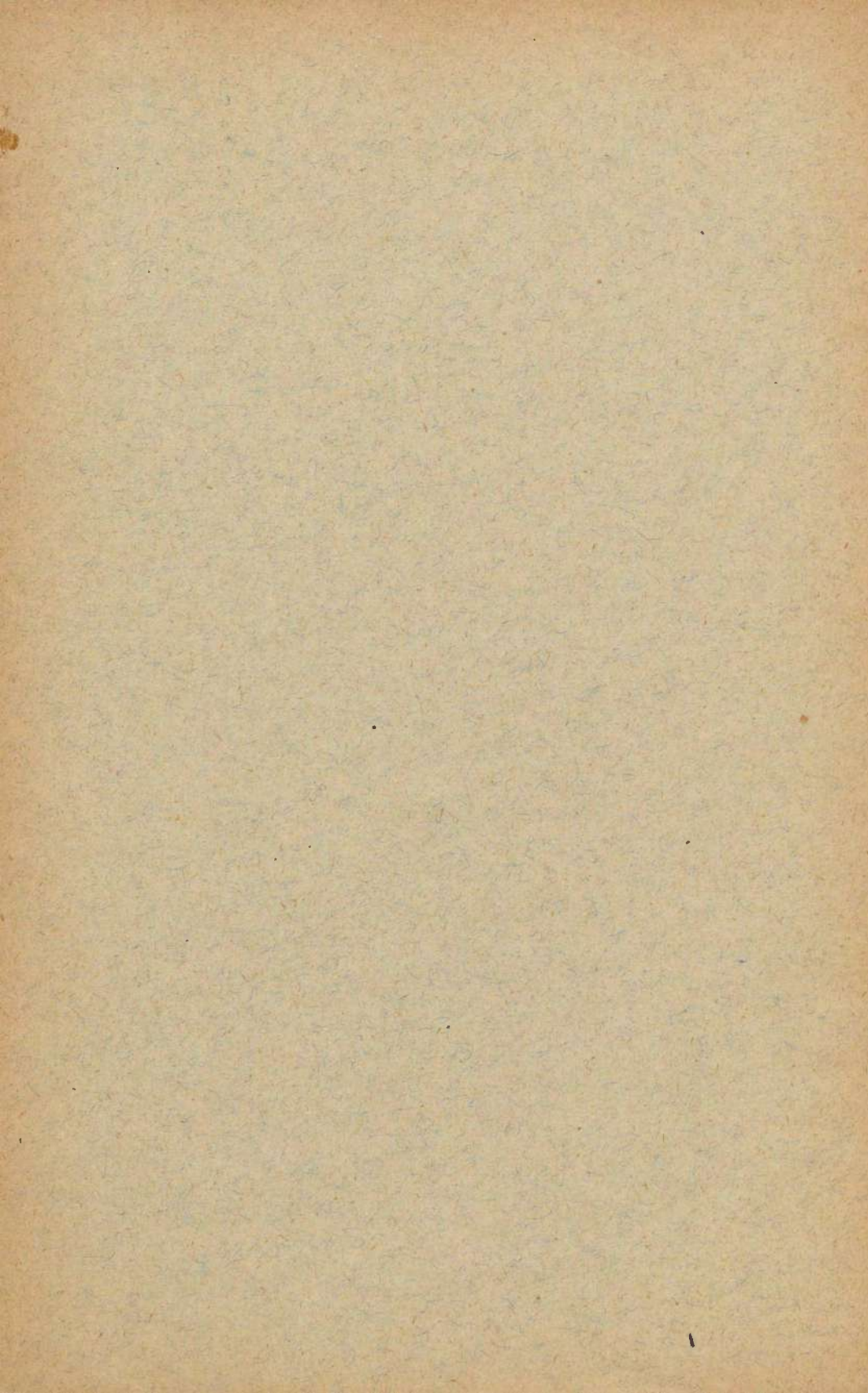
1910-339. uzo.
XII-5

BUDAPEST
PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
1910.

1023

Muz 46

E-38.

(Tervezet.)

UTASÍTÁS

A MAGYAR KIRÁLYI

HONVÉD GAZDÁSZATI TISZTI ISKOLA

SZÁMÁRA.

BUDAPEST

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

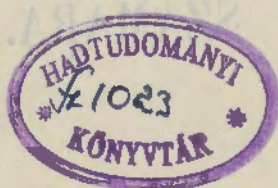
1910.

(1907)

UTASÍTÁS

A MAGYAR KIRÁLYI

HONVED GAZDASÁGI TISZTI ISKOLA

BUDAPEST

BALASS BODONYI LE SZOMBAT MESTERTANÁRSÁG

1910

TARTALOM.

I.

Utasítás a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskola számára.

	Oldal.
1. §. Rendeltetés	5
2. §. Alakulás, állomány, alárendeltség	5
3. §. Felvételi feltételek	6
4. §. Folyamodványok előterjesztése	7
5. §. Kiképzési időszakok	8
6. §. Előzetes gyakorlati kipróbálás	8
7. §. Oktatás a gazdasági tiszti iskolán. Tanterv... ..	9
8. §. Hallgatók időelőtti kilépése	10
9. §. Zárosztályozás. Összeredmény	11
10. §. Félévi zárlat	12
11. §. Évi zárlat	12
12. §. Gyakorlati továbbképzés és kipróbálás	13
13. §. A gazdasági tisztikar állománycsoportjába való áthelyezés	13
14. §. Eljárás az egyévi önkéntesekkel	14

Mellékletek.

1. melléklet. Kötelező	17
2. " Névjegyzék a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskolába javaslatba hozott egyénekről	18
3. " Jelentés	19
4. " Tanterv	21
5. " Osztályozási jegyzőkönyv az 19... évi gazdasági tiszti iskola félévi zárlatáról	29

II.

I. Függetlék.

Egyévi önkéntesek kiképzése gazdasági tisztakké.

1. §. Kiképzés; felvétel	32
2. §. Kiképzési időszakok	32
3. §. Oktatás a gazdasági tiszti iskolán	33
4. §. Eljárás a ténylegesítésre törekvőkkel... ..	34

5. §. Eljárás azon egyévi önkéntesekkel, kik az egyévi tényleges szolgálat kedvezményét vagy pedig a tartalékos gazdasági tiszti kinevezésre megkívántató erkölcsi képességet elvesztik	35
6. §. Gazdasági tiszti vizsga	35
7. §. A vizsgaeredmény megállapítása	37
8. §. Vizsgaokmányok kiegészítése és előterjesztése	38
9. §. Az iskolát végzett egyévi önkéntesek továbbképzése	40
10. §. Eljárás oly egyévi önkéntesekkel a kik a gazdasági tiszti vizsgát letették	40
11. §. Eljárás azon egyévi önkéntesekkel, kik a tartalékos gazdasági tiszti vizsgánál nem feleltek meg	42
12. §. Eljárás egyévi önkéntesekkel, a kik betegség miatt a vizsga elhalasztásáért folyamodnak	43
13. §. Az egyévi önkéntesekkel a második tényleges szolgálati évben követendő eljárás	44
14. §. A tartalékos gazdasági tiszti vizsga ismétlése	44

Melléletek.

1. melléklet. Vizsgajegyzőkönyv az 19... évben gazdasági tiszti vizsgát tett honvéd egyénekről	47
2. " Névjegyzék honvéd egyévi önkéntesekről, a kik a gazdasági tiszti vizsgánál nem feleltek meg, vagy attól viszaléptek	49
3. " Határozványok a tartalékos gazdasági tisztté való kinevezés feltételeinek mily módon való igazolása iránt	51
4. " Rangsorozati jegyzék	55

III.

II. Függelék.

A gazdasági hivatalok segédszemélyzetének kiképzése.

1. §. Számvivőaltiszti iskola	58
2. §. Tartalékos számvivőaltisztek továbbképzése	60
3. §. Szakácsok kiképzése	60

1. §.

A honvéd gazdasági tiszti iskola rendeltetése tényleges állományú, továbbá mozgósítás esetén is önállóan alkalmazható tartalékos gazdasági tiszteket kiképezni.

Rendeltetés.

2. §.

Az iskola évenként Budapesten állíttatik fel és rendeltetéséhez képest:

Alakítás.

a) tiszti és

b) legénységi tanfolyamra tagozódik.

Mindkét tanfolyam december hó 1-én kezdődik és szeptember hó végével végződik.

Saját állomány:

Állomány.

egy csapatállományú törzstiszt, mint parancsnok,

egy hadbiztossági tisztviselő,

egy őrnagy gazdasági tiszt,

egy katonállományú főtit, mint tanár és legénységi

osztály-parancsnok, egyúttal segédtit,

egy törzsszámvivő az irodai segédszolgálatra és

hat napidíjas segédszolga.

Beosztottak:

a honvédelmi minister által a még szükséges számban kijelölt tanárok, továbbá mindkét tanfolyam hallgatói a honvédelmi minister által kijelölt számban, végre egy arcvonalbeli altiszt, a szolgálatvezető őrmesteri teendőik ellátására a legénységi tanfolyamban.

Katonai szempontból tanulmányvezető a parancsnok, a ki mellett a hadbiztossági tisztviselő mint a gazdasági közigazgatási természetű tantárgyak tanulmányvezetője működik.

Alárendeltség.

Az iskola a szakszerű oktatás tekintetében a honvédelmi ministernek, minden egyéb katonai tekintetben pedig a honvéd főparancsnokságnak van alárendelve.

Fegyelmi alárendeltség.

A legénységi osztag-parancsnok, az alosztály parancsnok, az iskola parancsnok, a csapattest parancsnokát megillető fegyelmi fenyítő hatalommal bír.

Büntető bírósági ügyekben az iskola az I. honvéd kerületi bíróság alá tartozik.

Illetékek.

Illetékek tekintetében az iskola a m. kir. koronaórség gazdasági hivatalához van utalva.

Az iskola oktatási és egyéb költségeit a honvéd kincstár viseli.

Ruházat és felszerelés.

A legénység állományilletékes csapattestének ruha-gazdálkodási illetékességében megmarad és kincstári ruházattal való ellátását a G—17. jelzetű utasítás szabályozza. A felszerelés és a lőfegyverek a csapattestnél visszahagyandók.

Eljárás a VII. honvéd kerületbeli hallgatókkal.

A VII. honvéd kerületbeli, magyarul nem tudó pályázók a VII. honvéd kerületi parancsnokság székhelyén, az esetről esetre kiadandó intézkedések szerint képeztetnek ki.

3. §.

Folvételi feltételek.

A) *A tiszti tanfolyamba:*

1. *Tényleges állományú tiszteknél és zászlósoknál:*

Jó minősültség, rendezett anyagi viszonyok, hadi faramak elviselésére való alkalmasság.

Tényleges állományú tisztek és zászlósok az 1. melléklet szerinti kötelezőt is kiállítani tartoznak. E kötelező a 4. §. szerint előterjesztendő folyamodványhoz csatolandó.

2. *Tartalékos tiszteknél, zászlósoknál, hadapródoknál és hadapródjelölteknél:*

mint 1. alatt azzal, hogy csak nőtlenek pályázhatnak, testi alkalmasságuk pedig honvéd (katona) orvosilag beigazolandó.

Úgy az 1. mint a 2. alatt említett pályázók a tanfolyam kezdete előtt valamely gazdasági hivatalnál hat havi próbaszolgálatra beosztatnak.

1. melléklet.

B) A legénységi tanfolyamon:

1. Az A—2. q) jelzetű. «Ideiglenes szervei határozóvonyok» 5. §-ában felsorolt honvéd akadémikusoknál, honvéd nevelő- és képzőintézeti növendékeknel az ugyanott körülírt feltételek és a tanfolyamot megelőzőleg teljesített próbaszolgálat.*)

2. Tényleges állományú altiszteknél:**)

a) valamely középiskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése,

b) az iskola kezdetéig számított öt évi tényleges szolgálat, ez alatt legalább 2 év mint arcvonalbéli altiszt,

c) nőtlen állapot és meg nem haladott 30 éves életkor,

d) az iskola kezdete előtt valamely gazdasági hivatalnál megfelelő eredménnyel teljesített hat havi próbaszolgálat.

3. Tartalékos altiszteknél.**)

a) mint a tényleges állományú altiszteknél az a, b), c) és d) pont alatt, valamint

b) beigazolt fedhetlenség a tartalék viszonyban is.

4. Honvéd egyévi önkénteseknél: ez utasítás I. függeléke szerint.

4. §.

A 3. §. A) 1. és 2., valamint B) 1., 2. és 3. alatt említett pályázók kérvényüket évenként április hó 15-éig az állományilletékes csapattestekhez adják be. Ezekről a csapattestek a 2. sz. melléklet szerinti beadványt szolgálati úton évenként április hó végéig a honvédelmi miniszterhez előterjesztik.

Üres beadvány is felterjesztendő.

A beadványhoz csatolandók:

a tényleges állományú tiszteknél és zászlósoknál a büntetési jegyzőkönyv kivonata és a 3. §. szerinti kötelező,

*) A honvéd akadémikusok, a honvéd nevelő- és képzőintézetek növendékei, ha az felállítatik, a tiszti tanfolyamba vezénylendők.

***) Ilyenek berendeléséről csak akkor lehet szó, ha tiszti pályázók (zászlósok) megfelelő számban nem jelentkeznek. Ez esetben azon pályázók, kik tartalékos zászlósok, hadapródok és hadapródjelölték, a legénységi tanfolyamba vezényeltetnek.

Folyamodványok előterjesztése.
2. melléklet.

a többi pályázónál pedig:

1. az iskolai bizonyítványok (volt egyévi önkénteseknél a tartalékos tiszti vizsga jegyzőkönyvének kivonata is),
2. anyakönyv- és minősítvényi táblázat,
3. büntetési jegyzőkönyv kivonat és
4. csak a tartalékos altiszteknél: a fedhetlen előéletet tanusító hatósági bizonyítvány.

5. §.

Kiképzési idő-
szakok.

A) A tiszti tanfolyamba törekvők számára:

- a) június hó 1-től november hó végéig *előző gyakorlati kipróbálás* valamely gazdasági hivatalnál és
- b) december hó 1-től, a következő év szeptember hó végéig *elméleti és gyakorlati oktatás a gazdasági tiszti iskolán.*

B) A legénységi tanfolyamba törekvők számára:

- a) június 1-től november hó végéig *előző gyakorlati kipróbálás* a gazdasági hivatalnál,
- b) december 1-től, a következő év szeptember hó végéig *elméleti és gyakorlati oktatás* a gazdasági tiszti iskolában és

c) a gazdasági tisztikar tényleges állományába törekvő tényleges altisztek számára: a gazdasági tiszti iskola befejeztétől a következő év szeptember havának végéig, *gyakorlati továbbképzés és kipróbálás* a gazdasági hivatalnál.

6. §.

Előző gyakorlati
kipróbálás.

Cél az, hogy a jelentkezők már a gazdasági tiszti iskola hallgatása előtt a gazdasági közigazgatási végrehajtó szolgálatot megismerjék és így a későbbi oktatást könnyebben megértsék, továbbá, hogy a pályázók összgyógyeni- sége tekintetében is vélemény alkotassék.

3. melléklet.

A kipróbálás eredményéről a gazdasági hivatalok szolgálati úton november hó 10-ig a 3. sz. melléklet útmutatása szerint a honvédelmi miniszternek jelentést tesznek.

7. §.

A gazdasági tiszti iskolában az oktatás elméleti és gyakorlati irányban történik.

Oktatás a gazdasági tiszti iskolán.

Tancél: a hallgatóknak jövő szolgálatuk különféle ágazataiban alapos tájékozást és áttekintést nyújtani, hogy későbbi hivatásuk alatt teendőiket ismerjék és elvégezhesék, a tartalékos gazdasági tiszti állásra törekvő egyévi önkéntesek pedig mindama ismereteket elsajátítsák, melyekre a mozgósítás esetén rájuk háruló teendőknél szükségük van.

Fősúly a gyakorlati oktatásra fektetendő.

Az iskola tantervét a 4. sz. melléklet tünteti fel.

Tanterv.
4. melléklet.

A tényleges tiszti tanfolyamban a Tanterv 18., 20., 21. és 22. pontjai alatt felsorolt tárgyak oktatás tárgyát nem képezik. E tanfolyamnak a tartalék állományhoz tartozó hallgatói azonban a vívásban oktatandók.

A tantárgyaknak a tanárok közötti elosztását, valamint a foglalkozási tervezetet, az iskola parancsnok által, a melléje a gazdaság közgazgatási természetű tantárgyak tanulmányvezetőjeként beosztott hadbiztossági tisztviselő javaslatai figyelembe vételével teendő előterjesztés alapján a honvédelmi miniszter állapítja meg.

A foglalkozás naponkénti időtartama hat óra. Ebből átlag négy az elméleti, kettő pedig a gyakorlati oktatásra fordítandó.

A tanárok tantárgyaik mindegyikéből az iskola számára részletes «Oktatási tervezetet» állítanak össze s ezt a tanfolyamok kezdetéig az iskola parancsnokának előterjesztik.

Oktatási tervezetek.

E tervezetben a tantárgyak fejezetei akként csoportosítandók, hogy abból az oktatási rendszer célszerű felépítése, valamint a tananyagának a tanév egyes hónapjaira való mikénti felosztása kitűnjék.

A tervezetek esetleges felváltáskor az utódnak átadandók.

Minden tanár a hallgatókról saját használatára szolgáló lajstromot vezet. Ebbe a tantárgyakból nyert osztály-

Osztályozási lajstromok.

zatok a hallgatók tehetsége, szorgalma és minősítése általában bejegyzendők.

Osztályzatok,

A szóbeli feleletek és az írásbeli dolgozatok osztályzatai, ezek rövidítése és számértéke a következő:

«jeles» (jls., 4) az átlagos követelményt meghaladó — de a hallgatókkal szemben támasztható mértéket túl nem lépő — teljesítménynek kifejezője gyanánt;

«jó» (j., 3) a hallgatók átlagával szemben támasztott követelményeknek teljesen megfelelő teljesítmény kifejezésére;

«elégleges» (e., 2) oly teljesítmény kifejezésére, mely által a tancél még elértnek tekinthető, de a hallgató az átlagos mértéket nem mindenben üti meg;

«elégtelen» (et., 1) az előbbieket szerint megkövetelt minimum alá eső teljesítmény megjelölésére.

A «gyakorlati alkalmasság» osztályzata a következő:

«kiválóan alkalmas» (számértéke 8), «alkalmas» (számértéke 4) és «nem alkalmas» (számértéke 0).

Tanári értekez-
letek.

A tanári értekezletek számát az iskola parancsnoka állapítja meg.

A zárlatok tanári értekezletének célja a hallgatók összeredményét, gyakorlati alkalmasságát, minősítését, jellemtulajdonságait, tehetségét, szorgalmát és a hallgatókra vonatkozó egyéb javaslatokat is (megintések, eltávolítások stb.) egyöntetűen és végérvényesen megállapítani.

Ismétlő órák.

Ha a hallgatók szorgalma vagy előmenetele hanyatlak, a szükséghez képest külön ismétlő órák elrendelhetők.

Szűtnapok.

Április hó 11-ike és az E—11. jelzetű utasítás «Általános alapelvek» és I. Rész szerint.

8. §.

Hallgatók idő-
előtti kilépése.

A honvédelmi minster eltávolítja az iskolából, illetőleg kizárja a gazdasági tisztii kiképzésből azokat, kik a tanári kar véleménye szerint az iskolát sikeresen elvégezni képtelenek, vagy a kik elvesztik a tisztii álláshoz megkövetelt erkölcsi érdemességet.

9. §.

A gazdasági tiszti iskolán a hallgatók osztályzatai évente kétszer vonandók zárosztályzattá össze. Az első «félévi», a második az «évi zárlat».

A félévi zárlat március hó végén állapítandó meg.

A zárosztályzatokat a tanárok állapítják meg. Az osztályzatok az összbenyomást mutassák, a melyet a tanár magának a hallgató ismereteiről alkotott.

Nem szükséges tehát, hogy azok az összes egyenkénti osztályzatok számszerinti átlagán nyugodjanak. Mindazonáltal oly osztályzatok, illetve oly vizsgák eredményei, a melyek az egész tananyagra kiterjesztettek, első sorban veendő figyelembe.

A hallgatók által elért összeredmény a tantárgyakból odaitélt zárosztályzatok és egyéb leírás alapján állapítatik meg.

Az összeredménynek három fokozata van, ú. m.: «jeles», «megfelelő» és «meg nem felelő».

Osztályozás.
zárlat.

Zárosztályzatok.

Összeredmény.

Nevezetesen		A pályázónak legalább is a következő osztályzatokkal kell bírnia		
		A gyakorlati alkalmasságból	A 3. mellékletben 1—13-ig felsorolt tantárgyakból	A többi tantárgyból és az írásbeli vizsgából
«jeles»	vizsgaeredmény odaité- léséhez	«kiválóan alkalmas»	«jeles»	«jó»
«megfelelő»		«alkalmas»	«jó»	«elégséges»

Az összered-
mény fokozatai-
nak feltételei.

10. §.

- Félévi zárlat. A félévi zárlat eredményének összeállítására véget a tanárok március hó 20-ig az összes hallgatók zárosztályzatait az iskola parancsnokának beadják, a ki ezeket a mellékelt minta szerinti «Osztályozási jegyzőkönyv»-be vezeti.
5. melléklet. Az osztályozási jegyzőkönyv a honvédelmi ministerhez felterjesztendő, ki a tanári értekezlet javaslatai felett dönt.
- Megintés. A félévi zárlatkor megintendők azon hallgatók, a kik ismételt magaviseleti hibákba estek, vagy folytonos szorgalomhiány következtében kellő előmenetelt ugyan fel nem mutattak, de javulásra még reményt nyújtanak.

11. §.

Évi zárlat. Az évi zárlat szeptember hó második harmadában állítandó össze.

Ezt az összes tantárgyak általános szóbeli ismétlése előzze meg. Ez ismétlés időtartamát a tanárok akként határozzák meg, hogy a zárosztályzatok legkésőbb szeptember 10-éig az iskola parancsnokának átadhatók legyenek.

A zárosztályzatok beadása után tanári értekezlet tartandó, melyen a hallgatók összeredménye, gyakorlati alkalmazása, minősítése, jellemtulajdonsága, tehetsége és szorgalma megállapítandó.

Az értekezlet előmunkálatait és a zárlat okmányait az iskola parancsnoka állítja össze.

Okmányok. A zárlat okmányai a következők:

1. Ez utasítás I. Függelékének 1. melléklete szerinti vizsgajegyzőkönyv,

2. a vizsgajegyzőkönyvnek minden egyes hallgatóról két példányban kiállított és az iskola parancsnoka által aláírt kivonata,

3. ez utasítás I. Függelékének 3. melléklete szerinti «Rangsorozati jegyzék», valamint

4. a tanári értekezlet javaslatai.

A vizsgajegyzőkönyv kivonatának egyik példányát az iskola parancsnoka a hallgató csapattestének megküldi, a másik példányát pedig a hallgatónak kiadja.

A csapattestek példányai teljertartalmulag állítandók ki, míg a hallgatóknak kiadott példányokba csak az 1—9. és a 28—31. rovat tartalma irandó be.

Az 1., 3. és 4. alatti okmányokat az iskola parancsnoka szeptember hó 22-éig a honvédelmi miniszternek felterjeszti.

12. §.

A legénységi tanfolyamot sikeresen végzett s a gazdasági tisztikar tényleges állományába törekvő tényleges állományú altiszteknek az 5. §. szerinti gyakorlati továbbképzése és kipróbálása, a honvédelmi miniszter által kijelölt gazdasági hivatalnál történik.

Gyakorlati továbbképzés és kipróbálás.

Cél az, hogy a jelölt szakszerű használhatósága és magatartása alapján gazdasági tisztté való alkalmasságáról végleges vélemény alkottassék.

A jelölt tehát egyrészt a gazdaságkezelés összes ágazataiban alkalmazandó és kipróbálandó, másrészt pedig, magatartása, jövődő tiszti kinevezésére való érdemessége szempontjából is bírálat tárgyává teendő.

A végrehajtó élelmezési szolgálatnak e jelöltek által való elsajátítására különös gond fordítandó. E végből az őszi gyakorlatok alatt segédekül az élelmező tiszti teendőket ellátó gazdasági tisztek mellé beosztandók.

E gyakorlati kipróbálás eredményéről a gazdasági hivatalok évenként október hó 10-éig a honvédelmi miniszternek a 3. számú melléklet mintája szerint jelentést tesznek.

E jelentésben felemlítendő, hogy a jelöltet a gazdaságkezelés összes ágazataiban minő módon alkalmazták és hogy erre alapítva, különös tekintettel pedig magatartására is, az illetőnek a gazdasági tisztikarba, vagy annak sarjadékába való végleges áthelyezése kívánatos-e.

A nem alkalmasok tekintetében a honvédelmi miniszter dönt.

13. §.

A gazdasági tiszti iskolát eredményesen végzett tényleges állományú tiszteknek és zászlósoknak a gazdasági tisztek állományportjába való áthelyezése iránt, az üresedésben

A gazdasági tisztikar állományportjába való áthelyezés.

levő helyekhez képest, és a jelöltek rangviszonyainak sorrendjében a honvédelmi minister az e tekintetben fennálló szabályok értelmében intézkedik.

A gazdasági tiszti iskola tiszti vagy legénységi tanfolyamát legalább «megfelelő» eredménnyel végzett tartalékos zászlósok, hadapródok és hadapródjelöltek az üresedésben levő helyekhez képest és a gazdasági tiszti iskolán nyert rangsorozatok sorrendjében, a honvédelmi minister által október hó 1-vel tényleges állományú gazdasági tiszti helyettesekké kineveztetnek. *zászlósokká*

A legénységi tanfolyamot eredményesen végzett, s a gazdasági tisztikar tényleges állományába való felvételre törekvő tényleges altisztek pedig, az üresedésben levő helyekhez képest a következő év november hó 1-vel csak akkor nevezhetők ki gazdasági ~~tiszti helyettesekké~~ *zászlósokká*, ha a 12. § szerinti gyakorlati továbbképzésen és kipróbáláson szintén megfeleltek. Az előléptetés sorrendjére vonatkozólag a legénységi tanfolyam hallgatóira nézve is, a gazdasági tiszti iskolán nyert rangsorozat irányadó.

A hely hiánya miatt ki nem nevezhető jelöltek, mint gazdasági ~~tiszti helyettesek~~ *zászlósokká* jelöltek tartandók nyilván s gazdasági ~~tiszti helyettesekké~~ *zászlósokká* csak üresedés beálltával neveztetnek ki.

14. §.

Eljárás az egyévi önkéntesekkel.

A gazdasági tiszti kiképzésre kijelölt egyévi önkéntesekkel való eljárást ez utasítás «I. Függeléke» tárgyalja.

(Mintak)

1. melléklet
a 2. k. hoz.

Cserefed.

2. melléklet

Kötelező.

Andráscsik kötelező magamat, hogy a m. kir. honvéd gye-
lésevel készült taktikai szabvány szerelvényeirek szerint az iskolámból való
kiszármazás után még legalább öt évet a m. kir. honvédelmi gye-
lése körében a legelőkelőbb iskolákban tanulmányokat folytassak.

Én:

MELLÉKLETEK.

1. melléklet

2. melléklet

3. melléklet

Tovább a pályára kiválasztásig eseten:

Egyéb feltételek:

4. melléklet

5. melléklet

(Minta.)

1. melléklet
a 8. §-hoz.Csapattest.Név és rendfokozat.**Kötelező.**

Alólirott kötelezem magamat, hogy a m. kir. honvéd gazdászati tisztí iskola sikeres elvégzése esetén az iskolából való kilépésem után még legalább öt évet a m. kir. honvédség gazdaszatközizagzgatási szolgálatában tényleg szolgálni fogok.

Kelt.....

Előttünk:

.....
.....
mint tanúk előtt.Aláírás:
.....

Továbbá a pályázó kiskorúsága esetén:

Egyetérttek!

Az apa (gyám) aláírása:
.....

Az apa (gyám) aláírására nézve a hitelesítés vagy igazolás a tartózkodási hely járási tisztviselője által.

Névjegyzék

a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskolába javaslatba hozott egyénekről.

Folyószám	Csapattest	Rendi fokozat	Vezeték- és keresztnév	Kora	Előképzettsége	A tanfolyam kezdé- téig számított tény- leges szolgálati idő	Fegyelmi fenyítési- nek száma	Rövid minő- sítési leírás	A kerületi parancsnok, vagy helyet- tes vélemé- nyezése	A csatolt okmányok					Összesen
										iskolai bizonyít- vány	anyakönyvi lap- másolat	minősítvényi táb- lázat	büntetési jegyző- könyv kivonat	fedhetlen előéletet tanúsító hatósági bizonyítvány	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	M. kir. miskolci 10. honv. gyalogezred	Tartalékos I. osztályú számvivő altiszt	Bálint János	28	6 gymnasium	4 ⁶ / ₁₁	1	(A minősítési táblázat rövid kivonata)	—	1	1	1	1	1	5

Kelt .....

Megjegyzés: Tényleges állományú tiszteknél és zászlósoknál csak a büntetési
jegyzőkönyvkivonat csatolandó a beadványhoz.

Az ezredparancsnok aláírása.

3. számú melléklet
a 6. és 12. §-hoz.

Csapattest .....

..... osztály.

Gazdasági hivatal.

Jelentés.

A gazdasági tiszti iskolába törekvő N. N. miskolci 10. honvéd gyalogezredbeli hadnagyról (tartalékos zászlósról, hadapródról, őrmesterről stb.), a ki 19... év április hó 1. óta fenti gazdasági hivatalnál előző gyakorlati kipróbálás*) alatt állott.

Gazdasági hivatali alkalmazása alatt a gazdaságkezelés összes ágazataiban megfelelő ismeretekre tett szert s ezeket gyakorlatilag is érvényesíteni képes.

A pénz és egyéb szükségletek igénylésének és elszámolásának módját elsajátította.

Jártassága: az ügyek szóbeli előadásában: igen jó.
a fogalmazásban: érthető és jó.

Írásbeli munkáinak külalakja: olvasható és rendes.

Magaviselete: kifogástalan volt.

Szorgalma: igen jó.

A pályázónak az előzetes gyakorlati kipróbálás alatt szerzett fenti minősítése, iskolai képzettsége és magatartása alapján remélhető, hogy a gazdasági tiszti iskola sikeres elvégzése után gazdasági tisztté alkalmassá válik.

Kelt .....

Aláírás:

.....

*) A 12. §. alapján tett jelentésben ellenben «gyakorlati továbbképzés és kipróbálás» szavak használandók.

4. számú melléklet
a 7. §-hoz.

Tanterv

a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskola számára.

1. Számviteli és gazdasági utasítás a m. kir. honvéd gazdasági hivatalok számára (G—19).

A tananyag terjedelme: elméletileg és gyakorlatilag az egész utasítás.

2. Állományvezetés.

Tansegédlet: Utasítás az állomány vezetésére (B—1.)

A tananyag terjedelme: elméletileg az utasítás és a függelék teljtartalmúlag ;

gyakorlatilag: az állományváltozások okadatolására szolgáló okmányok ismertetése. Állomány parancsok. Állományváltozási kimutatás és Állományösszefoglaló szerkesztése. Állományváltozások keresztülvezetése a gazdasági hivatalnál, valamint az ezekből folyó gazdaságkezelési intézkedések végrehajtása.

3. Illetékszabályzat a m. kir. honvédség számára (G—10. I—III. rész.)

A tananyag terjedelme: elméletileg a G—10. utasítás teljtartalmúlag, kivonatossan az ellátási törvény és a felülvizsgáló szabály (A—10) ;

gyakorlatilag: A) Illetéki elvek alkalmazása :

a) személyi járandóságok megállapítása, b) termény- és anyagjárandóságok megállapítása, c) utiköltségek kipuhatolása és utiszámadások szerkesztése, d) átalányok megállapítása, a vonatkozó előjegyzések vezetése, e) szigorlati leletek ellen felebezések szerkesztése ;

B) ellátási törvényből: a) felülvizsgáló eljáráshoz kifolyó beadványok és mellékletek szerkesztése. b) Ellátási illetmények kiszámítása.

4. Beszállásolási törvény és a szállások biztosítása és értékesítése.

Tansegédlet: Beszállásolási törvény és szállások biztosítására és értékesítésére vonatkozó G—24. jelzetű határozványok.

A tananyag terjedelme: elméletileg a Beszállásolási törvény *kivontosan*, a szállások biztosítása és értékesítése egész terjedelemben; gyakorlatilag: «Elhelyezési kimutató» szerkesztése. Új laktanya berendezési szükségleteknek megállapítása a beszállásolási törvény alapján. Karbantartás, kiselejtítés, utánpótlás. Eljárás lakás átvételeknél és értékesítéseknél.

5. *Katonai szállítás vasuton és vizen. Katonai díjzabás.*

Tansegédlet:

a) Utasítás a katonai szállítás vasúton (E—10.)

b) „ „ „ vizen (E—14.)

c) Katonai díjzabás (E—26).

A tananyag terjedelme: elméletileg a-hoz. (a 36. §. *teljertartalmulag*, a 7—13., 17., 25. és 27. B) §§.-a gazdaszatkezelési szolgálat teljesítéséhez *szükséges terjedelemben*;

b-hez az 1., 11., 32/B. §§. és az V. fejezet a gazdaszatkezelési szolgálat teljesítéséhez *szükséges mérvben*;

c-hez *teljertartalmulag* a B), C) és D) határozványok; az A) határozvány és a függelék a D) fejezethez a gazdaszatkezelési szolgálat teljesítéséhez *szükséges terjedelemben*;

gyakorlatilag: személy és áru viteldíjak kipuhatólása, menetlevelek, fuvarlevelek és igazolványok kiállítása, irányítások gyakorlása, eljárás szállítás közben előforduló károsodásoknál és szállítási díjkülömbletek kiegyenlítésénél.

6. *Élelmezés békében és háborúban.*

Tansegédlet:

a) Ideiglenes utasítás a m. kir. honvédség élelmezésére békében (G—7).

b) Élelmezési utasítás háború idejére (G—34. I. füzet.)

A tananyag terjedelme; elméletileg;

a-hoz az utasítás I—V. fejezete *teljertartalmulag*;

b-hez G—34. I. füzet *teljertartalmulag*;

gyakorlatilag: adatok a terménybiztosításokhoz. Közreműködés a biztosítási tárgyalásoknál és a szerződés

kötéseknél. A természetbeni élelmezésnél felmerült kifogások elintézése a csapatnál. Mozgósítás esetén elviendő élelmi-cikkek beszerzéséhez, illetve felvételéhez szükséges pénzüsszeg, illetőleg okmányok érvényesítése.

7. *A honvéd közétkezési bizottságok ügyvitele.*

Tansegédlet: Utasítás a m. kir. honvéd közétkezési bizottságok részére (G—2).

A tananyag terjedelme: elméletileg az egész utasítás; gyakorlatilag: az étkezési cikkek biztosításánál és beszerzésénél, valamint a szerződés-kötéseknél való közreműködés.

8. *Az élelmezőtiszt tevékenysége* a mozgósítás és különféle hadműveletek alatt alkalmazó módon megbeszélve.

9. *Ruhagazdálkodás.*

Tansegédlet: Utasítás a m. kir. honvéd csapatok és intézetek részére a ruházati és felszerelési cikkekkel való gazdálkodás és azok elszámolására nézve (G—17).

A tananyag terjedelme: az utasítás teljertalmulag; gyakorlatilag: raktárolás szemléltető módon, átvétel, beszolgáltatás, csomagolás, rakaszok. Ruhakészlet elszámolás, ruhaelírányzás, ruhaosztályozás, kiselejtités, és utánpótlás. Kártevők elleni védekezés.

Megjegyzés: Ezzel kapcsolatosan az ágynemű kezelésének elszámolása.

10. *Az államszámviteli törvény elvi fontosságú határozványainak ismertetése.*

A honvédelmi költségvetés ismertetése általában, a «Csapatok» cím részletesen.

11. *Fegyverzet és lőszer kezelése és beszámolása.*

Tansegédlet: Fegyverzet és lőszer kezelésére és beszámolására vonatkozó ideiglenes utasítás (G—8).

A tananyag terjedelme elméletileg teljertalmulag az egész utasítás;

gyakorlatilag: lőszernyilvántartás és elszámolás, raktárolás, megújítás, karbantartás, hulladékok kezelése és elszámolása.

12. *Vonatanyag raktárolása, karbantartása, kezelése és elszámolása.*

Tansegédlet:

a) Utasítás a vonatanyag karbantartására és raktározására nézve (C—2).

b) Utasítás a m. kir. honvéd csapatok vonatanyagának kezelésére és elszámolására nézve (C—9).

A tananyag terjedelme: elméletileg: az utasítások *teljártalmulag*;

gyakorlatilag: az egész tananyag szemléltető módon.

13. *Vonatfelszerelés, vonatoktatás. Lóügy, lóisme.**Tansegédlet:*

a) Vonatfelszerelési szabályok a m. kir. honvédség számára (C—8. 1., 2. és 3. füzet);

b) Vonatoktatás (C—15. I. és II. rész és Ábrafüzet:)

c) Tankönyv az egyévi önkéntesek számára: Lóügy, lóisme.

A tananyag terjedelme elméletileg és gyakorlatilag:

a és b-nél az egész utasítás;

c-nél: a ló alkotának ismertetése, a ló hibái, a ló járatának megítélése, fogtan, vasalás, állatgyógyászati szabályok, a lovak gondozása és ápolása.

14. *Felszámítási fedezetek (engedélyek) elengedések és kártérítési tárgyalásoknál követendő eljárás.*

Tansegédlet: Utasítás a felszámítási fedezetek (engedélyek) elengedések és kártérítési tárgyalásoknál követendő eljárásra nézve (G—36).

A tananyag terjedelme elméletileg és gyakorlatilag: az egész utasítás.

15. *Letiltások, előjegyzés, a levonások és a visszahagyások kezelése.*

Tansegédlet: Ideiglenes utasítás a honvédelmi (hadügyi) javadalmazást terhelő fizetésekre bírói vagy közigazgatási úton elrendelt előjegyzéseknél, azután a levonások foganatosításánál és illeték visszahagyásoknál követendő eljárásra nézve gazdaságkezelési szempontból (G—38).

A tananyag terjedelme: elméletileg és gyakorlatilag az egész utasítás.

16. *Gazdaságkezelési szempontból való átadás (átvétel.)*

Tansegédlet: Ideiglenes utasítás a csapat és alosztály

parancsnokságok átadása (átvétele) alkalmával követendő eljárásra nézve gazdaszatkezelési szempontból (G—1).

A tananyag terjedelme: az egész utasítás teljtartalmulag.

17. *Hadseregszervezet.*

Tansegédlet: Tankönyv az egyévi önkéntesek számára. «Hadseregszervezet»;

továbbá az időszakonként megjelenő áttekintések és táblázatok.

A tananyag terjedelme:

Általános fogalmak. Védőalkotmányunk áttekintése. A lősükséglet fedezése békében és háborúban.

A fegyveres erő tagozása.

A csapatkiképzés, az oktatásügy, gazdaszat közigazgatás, katonai és honvéd igazságügy, katonai és honvéd lelkészet.

A hadrakelt sereg, a m. kir. és cs. és kir. gyalog hadosztályok beható ismertetése.

A hadtengerészet és a különleges katonailag szervezett testületek általában.

Az egyévi önkénteseknél még a nem tényleges legénység és a tartalékos havidíjsok magatartása a védtörvényekre alapítottan.

18. *Szolgálati szabályzat.*

Tansegédletek: Szolgálati szabályzat a m. kir. honvédség számára (A—32. I—III. rész).

Utasítás a becsületügyi eljárásra nézve (D—1).

Szabály a m. kir. honvédség katonaaállományú tisztjei különleges személyi ügyeinek kezeléséről (A—37).

A tananyag terjedelme.

teljtartalmulag:

- I. Rész. Előzetes észrevételek, I., II., III. és IV. fejezet; V. fejezet: 21. §.; VI. fejezet: 26—27. §§, 29—33. §§, 35. és 37. §§; VIII. fejezet: 46. §. (ide tartozik a Gyakorlati szabályzat 13., 16., valamint kivonatosa a 72. és 73. §§); IX. fejezet: 56., 65., 66. és 67. §§.
- III. Rész. 1., 2., 4., 8., 9., 10., 14., 15., 22., 23. és 33. §§.

a tartalom lényegesebb része:

- I. Rész. V. fejezet: 22., 23. és 25. §§; VI. fejezet: 28., 34., 36., 38., 39. és 40. §§; VII. fejezet: 41—43. §§; VIII. fejezet: 47—54. §§; IX. fejezet: 55., 57. és 58. §§; X. fejezet: 59., 61., 64. és 68. §§; XI. fejezet: 70. §; XII. fejezet: egészen, azután a XIII—XV. fejezet.
- II. Rész. Annyiban, hogy a hallgatók a szolgálati szabályzat c) részéről hivatásukhoz mérten általános fogalmat nyerjenek; a D—1. és A—37. utasítás.

Megjegyzés: A szolgálati szabállyzattal kapcsolatosan előadandók mind-ama alapelvek, melyek a tiszthez illő magatartásnál zsinór-mértékül szolgálnak és a társas érintkezés minden viszonyai-ban a helyes fellépésre szükségesek.

19. *Épületkezelés:*

Tansegédlet: H—31. (közös hadseregbeli) III. és I. rész.

«Baudinstvorschrift;

a tananyag terjedelme: az épület és épületrészek karbantartásának megítéléséhez szükséges rövid utasítások és a karbantartásánál előforduló mesteremberi munkálatok ismertetése.

20. *Katonai iránytan és ügyviteli szabályzat a m. kir. honvédség számára (A—11. a).*

21. *Térkép-olvasás.*

Tansegédlet: Tankönyv az egyévi önkéntesek számára: «Tereptan, térkép-olvasás.»

A tananyag terjedelme, katonai térképek olvasása, ezeknek összehasonlítása a természettel, tájékozás térkép szerint.

22. *Vívás:*

A karddal való bánás legegyszerűbb elemei annyira, hogy a hallgatók csapattesteknél a vívás oktatásánál ne mint teljesen kezdők jelenjenek meg.

A tananyag terjedelme: állások, vágások, védekezések, tisztelgések és egyes assautok.

Osztályozási jegyzőkönyv

az 19... évi gazdasági tiszti iskola félévi zárlatáról.

A h a l l g a t ó								Osztályzat		Összeredmény			Megjegyzés	
csapatteste	rendfokozata	neve	előképzettsége	szorgalma	tehetsége	minősítése általában és röviden	minő nyelveket beszél?	gyakorlati alkalmassága	(tantárgyak a 3. melléklet sorrendjében)	Egység szám	jelen	megfelelő		meg nem felelő
M. kir. pécsi 19. honvéd gyalogezred	őrmester	Bálint Imre	6 polgári	ig. jó	jó	igen jó	(Lásd E-36. ut. 48. pontját.)	jó			.	1	.	

Kelt.....

(A tanári értekezlet tagjainak aláírása.)

Megjegyzés:

1. A tényleges állományú honvéd tisztek és zászlósok külön «Osztályozási jegyzőkönyvbe» foglalandók.
2. A hallgatók egység számuk sorrendjében irandók be.
3. A tényleges és tartalékos állományú altisztek, a tartalékos zászlósok, hadapródok és a ténylegesítésre törekvő egyévi önkéntesek nevei, osztályzatai s egyéb adatai vörös tintával vezetendők be.
4. A tanári értekezlet netaláni javaslata (megintés és eltávolítás) a «Megjegyzés» rovatba vezetendő be.

Papírnagyság: B, 88/46,

Utasítás

a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskola számára.

I. Függelék.

Egyévi önkéntesek kiképzése gazdasági tisztokká.

1. §.

Kiképzés:
felvétel.

Az egyévi önkénteseknek tartalékos gazdasági tisztekké váló kiképzése a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskola legénységi tanfolyamán történik.

A gazdasági tiszti iskolába nyolc heti katonai kiképzésük befejeztével, első szolgálati évükben levő oly gyalogsági és lovassági egyévi önkéntesek rendelhetők be, kik a tartalékos gazdasági tisztté váló kiképzésre önként jelentkeznek *s összegyénységükkel fogva az iskola sikeres elvégzésére reményt nyújtanak, valamint a tartalékos gazdasági tiszti fontos és sokoldala hivatás betöltésére reátermettséget mutatnak.*

Ténylegesítésre törekvő, valamint oly egyévi önkéntesek, kik a lovaglásban jártassággal bírnak, előnyben részesülnek.

A hallgatók számát, a szükséghez képest, évenként a honvédelmi miniszter állapítja meg.

Folyamodványok
előterjesztése.

A gazdasági tiszti iskola hallgatására pályázó egyévi önkéntesek kérvényei a honvédelmi miniszterhez november hó 5-éig terjesztendők fel.

2. §.

Kiképzési idő-
szakok.

A kiképzés két időszakra oszlik:

1. december hó 1-től, a következő év július hó végéig *oktatás a gazdasági iskolán.*

2. a) augusztus hó első napjaitól szeptember hó 30-ig *gyakorlati továbbképzés a gazdasági hivatalnál és*

b) a gazdasági tiszti iskola befejeztétől, a következő év márczius havának végéig a gazdasági tiszti iskola utasításának 12 §-ban körülírt *gyakorlati továbbképzés és ki-*

próbálás a gazdasági hivataloknál azok számára, kik a gazdasági tisztikar tényleges állományába való átvételre törekcszenek.

Az *a)* és *b)* alatti időszakban a gyakorlati tovább képzés a gazdasági hivatalok főnökeinek vezetése mellett történik.

Avégből azonban, hogy a gazdasági tisztii iskolát végzett egyévi önkénteseknek a végrehajtó élelmezési szolgálat megismerésére és elsajátítására is alkalom adassék, mellözhetlen, hogy az őszigyakorlatok alatt, azon időponttól kezdődőleg amidőn a csapatok az állomásaikat elhagyják, segédekül az élelmezési tisztek mellé beosztassanak.

A csapatparancsnokok és az élelmező tisztek teendőit ellátó gazdasági tisztek, az egyévi önkéntesek ez irányú továbbképzésére különös gondot fordítsanak.

Az egyévi önkéntesek által e beosztás alatt tanusított gyakorlati használhatóság a minősítvényi táblázatokban kifejezésre juttandó; mivégből a 2. *a)* alatti gyakorlati kipróbálás alatt felmutatott eredményről szerkesztett véleményes jelentések, az őszii fegyvergyakorlatok befejeztével haladék nélkül a gazdasági tisztii iskola parancsnokságnak közvetlenül megküldendők.

A 2. *b)* alatti gyakorlati továbbképzés és kipróbálás alatt felmutatott eredményekről szóló jelentések április hó 10.-éig a honvédelmi miniszterhez felterjesztendők.

3. §.

A hallgatóknak a gazdasági tisztii iskolán való oktatását, valamint a felmutatott eredményeknek a fél tanidőszak letelével való megállapítását az «Utasítás a m. kir. honvéd gazdasági tisztii iskola számára» 7., 9. és 10. §-a szabályozza.

Az oktatásra nézve általában az «Utasítás a m. kir. honvéd gazdasági tisztii iskola számára» 4. melléklete szerinti tannetv irányadó. Ettől való eltérésnek csak annyiban van helye, a mennyiben az a tancél csorbítása nélkül megengedhető.

Oly egyévi önkéntesek, a kik akár szorgalom hiánya, akár összegyéniségük miatt az iskola sikeres elvégzésére reményt nem nyújtanak, a tanári értekezlet indítványára

Oktatás a gazdasági tisztii iskolán.

Ellátóvítés.

minél előbb, de legkésőbb az önkéntesi év gyakorlati időszaka előtt, eltávolításra hozandók javaslatba.

Az így eltávolítottaknak azonban, e «Függelék» 5. §-ának utolsó bekezdéséhez képest, szintén szabadságukban áll, akár a tartalékos tiszti, akár a tartalékos gazdasági tiszti vizsga letételére jelentkezni. Semmi szín alatt azonban nem engedhető meg, hogy az utóbbi vizsgára való jelentkezések címén az iskolából eltávolított egyévi önkéntes a katonai kiképzés alól bármely irányban, bár csak időlegesen is elvonassék.

Előléptetés.

A minden tekintetben kifogástalan magaviseletet és megfelelő előmenetelt tanúsított egyévi önkéntesek január hó 1-ével az iskolaparancsnok által *címzetes őrvezetők*ké léptetendők elő.

A félévi zárosztályozás után oly egyévi önkéntesek, a kik megfelelő összeredményt értek, az iskola parancsnoka által *címzetes tizedesek*ké léptetendők elő.

Eljárás a VII. honvéd kerületbeliekkel.

A VII. honvéd kerületbeli magyarul nem tudó egyévi önkéntesek a VII. honvéd kerületi parancsnokság székhelyén, az esetről-esetre kiadandó intézkedések szerint kiképeztetnek, a gazdasági tiszti vizsgára azonban a többi egyévi önkéntesekkel együtt a gazdasági tiszti iskolába berendeltetnek.

E pályázók közül azok, kik úgy általános magatartásuk, mint gyakorlati használhatóságukhoz képest megfeleltek, április hó 1-ével a VII. honvéd kerületi parancsnokság által léptetendők *címzetes tizedesek*ké elő.

Ruházat és felszerelés.

Az iskolába berendelték ruházatára és felszerelésére nézve az «Útasítás a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskola számára» 2 §-a irányadó.

Tanszerek beszerzése.

Az egyévi önkéntesek tekintet nélkül arra, hogy saját- vagy állomköltségesek, a szükséges író- és tanszerekkel sajátjukból látják el magukat.

4. §.

Eljárás a ténylegesítőre törekvőkkel.

Azok, a kik a gazdasági tisztikar tényleges állományába való felvételre törekcszenek, ebbeli kérelmüket közvetlenül a félévi zárlat után az iskola parancsnokánál előadhatják.

5. §.

Azok, a kik tényleges szolgálatuk alatt az egyévi önkéntesi szolgálat kedvezményét a védtörvény utasítás I. rész 77. §-a, vagy pedig ugyanezen utasítás II. rész 18.§-a 5. pontja alapján elvesztik, állományilletékes csapatjukhoz bevonulnak, a hol a többi tényleges szolgálatra kötelezett legénységre nézve megállapított elbánás alá esnek.

Eljárás oly egyévi önkéntesekkel, kik az egyévi tényleges szolgálat kedvezményét vagy pedig a tartalékos gazdasági tiszti kinevezésre megkivántató erkölcsi képességeit elvesztik.

Ha valamely egyévi önkéntes az iskolában oly cselekmény elkövetésével vádoltatik, mely a gazdasági tiszti kinevezésre való teljes alkalmasságát kérdésessé teszi, akkor az iskolaparancsnok, a katonaaállományú főtiszt, valamint a tanárul alkalmazott gazdasági tisztből alakítandó bizottság; a tényálladékok kimerítően megállapítja s írásbeli véleményt nyilvánít az iránt, vajjon az illető a cselekmény elkövetésében bűnös-e vagy nem.

A tárgyalásra vonatkozó iratok a honvédelmi miniszterhez terjesztendők fel, aki a fölött határoz, vajjon az illető az iskolából eltávolítandó, illetőleg a gazdasági tiszti kiképzésből kizárandó-e vagy nem.

Ha pedig valamely egyévi önkéntes a 2. §. 2. a) és b) pontja alatt megjelölt időszak alatt vádoltatik ily cselekménnyel, akkor az eljárásra nézve a m. kir. honvédség egyévi önkéntesek kiképzésére vonatkozó E-36. jelzetű utasítás 15. pontja irányadó.

A jelen §. 2—3. bekezdése szerinti elbánás alá eső egyévi önkénteseknek azonban szabadságukban áll, a tényleges szolgálati év végén a szabályszerű tartalékos tiszti, vagy tartalékos gazdasági tiszti vizsgát letenni.

6. §.

Az egyévi önkéntesek gazdasági tiszti vizsgája szeptember utolsó harmadában tartatik meg.

Gazdasági tiszti vizsga.

A vizgabizottság a következő tagokból áll:

a honvédelmi ministerium III. csoportjának főnöke, vagy ennek e célból kijelölt helyettese, mint elnök,

a honvédelmi ministerium 6. osztályának vezetője és a vizsgáló tanárok.

Ha a vizsgálóhoz VII. honvéd kerületbeli oly önkéntesek jelennek meg, a kik a magyar nyelvet nem bírják, a vizsgabizottságba a honvédelmi minister horvátul tudó tagokat is kirendel.

A vizsga a m. kir. honvédség szolgálati nyelvén (magyarul, illetve horvátul) teendő le.

A vizsgakérdések a tanárok által $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{4}$ ív papírra írva, szeptember hó 15-ig az iskola parancsnokának előterjesztendőek.

A vizsga, írásbelire és szóbelire oszlik.

Írásbeli vizsga.

Az írásbeli vizsga az iskola parancsnoka illetőleg a beosztott hadbiztossági tisztviselő útmutatásai alapján és az általa kijelölt tanárok által szerkesztett két feladatnak kidolgozásából áll.

A feladatok tárgyai a gazdaságkezelési tantárgyak alkalmazásából merítendőek s lepecsételt borítékban adandók ki az írásbeli kidolgozás felügyeletével megbízott (legalább is két vizsgabizottsági tag) rangban idősebb vizsgabizottsági tagnak, aki azokat közvetlenül a kihirdetés előtt bontja fel.

A feladatokat a szaktanárok és a vizsgabizottság összes tagjai osztályozzák.

A kidolgozásnál segédkönyveket használni szabad.

Az írásbeli vizsgák végeredménye egy osztályzattá összefoglalandó és a vizsgajegyzékbe bevezetendő.

Szóbeli vizsga.

A szóbeli vizsga a gazdasági tisztviselő iskola tantervébe foglalt összes tárgyra kiterjed.

Osztályozó jelek a feleletek megírásánál.

A feleletek megírásánál az «Utasítás a m. kir. honvéd gazdasági tisztviselő iskola számára» 7. §-ában megjelölt osztályzatok használandók azzal a megjegyzéssel, hogy az egyhangúlag odaitélt osztályzatok aláhúzendők.

A vizsgabizottsági tagok osztályzatai minden tantárgyból egy osztályzattá összefoglalandók. E mellett a tanároknak, a hallgatók év közben felmutatott eredményére vonatkozó nyilatkozata is figyelembe veendő.

Ha a bizottsági tagok nézete a zárosztályzat meghatározásánál nem egyezik, akkor az osztályzatok számértéké-

ből a középérték kiszámítandó és vagy ez, vagy pedig a hozzá legközelebb eső osztályzat a zárosztályzat.

A vizsga eredményéről az 1. melléklet szerinti «Vizsgajegyzőkönyv szerkesztendő. 1. melléklet.

A vizsgajegyzőkönyv 8. és 9. rovatába a pályázó nyelvismerete az E-36. jelzetű utasítás 48. pontja szerint vezetendő be. A nyelvismere-
tek osztályozása.

A 9. rovatban először a horvát (VII. kerületbelieknél a magyar), azután a német s a csapattesteknél előforduló többi, végül pedig az idegen nyelvek sorolandók fel.

7. §.

A vizgabizottság első sorban állapítsa meg, hogy a pályázó a tartalékos gazdaszati tisztől megkövetelt elméleti és gyakorlati ismeretek fölött rendelkezik-e. A vizsgaered-
mény megál api-
lára.

A vizsga eredménye mint végbírálat, a következő jelzésekkel fejezendő ki:

«jeles»,

«megfelelő»,

«meg nem felelő».

A végbírálat fokozatainak feltételeit az «Utasítás a m. kir. honvéd gazdaszati tiszti iskola számára» 9. §-a tartalmazza.

Ha azonban valamely egyévi önkéntes a gyakorlati alkalmasságból «kiválóan alkalmas» osztályzatot nyert, ez esetben az illető még akkor is «megfelelő» összeredményt ér el, ha a tantervben 14—22. felsorolt tantárgyak közül egyből vagy kettőből «elégséges» osztályzatot sem nyert.

Ugyszintén megadandó a «megfelelő» összeredmény oly pályázónak is, a ki a tantervben 1—13. felsorolt egyik vagy másik tantárgyból «elégséges» osztályzatot nyert ugyan, de a vizgabizottságra tett kedvező összbemnyomás és gyakorlati alkalmasságánál fogva a gazdaszati tiszti állásra egyhangúlag alkalmasnak tartatik. Hogy ily esetekben azonban a rangsorozat helyessége iránt kétely ne támadhasson, a kedvezmény odaitélése a vizsgajegyzőkönyv «Megjegyzés» rovatába bevezetendő.

Azon egyévi önkéntesek, a kik azelőtt valamely honvéd (katonai) nevelő- vagy képzőintézetnek voltak növendékei s mint ilyenek az intézetből «büntetésképen» eltávolítottak, vagy akiknek élete egyébként nem egészen fedhetlen, sem gazdasági tiszté, sem gazdasági tiszthelyettesek ki nem nevezhetők. E körülmény a rangsorozati jegyzékben, valamint a minősítványi táblázatban, a következőkép említendő meg».

«Az Előléptetési szabály 1. mellékletében foglalt feltételeknek nem felel meg».

2. melléklet.

Oly pályázókról, a kik a vizsgánál meg nem feleltek, vagy attól visszaléptek, a vizsgabizottság a 2. számú melléklet szerinti névjegyzéket állít össze.

Vizsga jegyzőkönyvi kivonatok.

A vizsgajegyzőkönyvből minden egyévi önkéntesről két példányban kivonat szerkesztendő s az elnök által aláírandó. E kivonatok további kezelését az «Utasítás a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskola számára» 11. §-a írja elő.

8. §.

Vizsguokmányok kiegészítése és előterjesztése.

A vizsgához még a következő okmányok is előkészítendők :

1. Az iskolaparancsnok és a katonaaállományú főtiszt által szerkesztett minősítványi táblázat, mely a tanári kar azon nyilatkozatát is tartalmazza, vajjon a pályázó szolgálaton kívüli magatartása tekintetében a tartalékos gazdasági tiszti kinevezésre érdemes-e vagy nem,

2. a büntetési jegyzőkönyvi kivonat,

3. a pályázó polgári állására vonatkozó igazolvány,

4. a fentartási kellékekről szóló igazolvány,

5. az egyévi önkéntes által sajátkezűleg írt ama nyilatkozata, hogy tartalékos gazdasági tiszté váló kinevezése esetében rendfokozatának megfelelő szabályszerű ruházattal és felszereléssel magát mindenkor ellátja s a szükséges szolgálati könyveket beszerzi,

6. a főanyakönyvi lap és

7. a Szolg. szab. I. rész 44. pontja szerinti «Kötelező.»

A 3., 4. és 5. alatti okmányokra vonatkozólag a közelebbi határozványokat a 3. melléklet tartalmazza.

3. melléklet.

Az 1—7-ig felsorolt okmányokat a vizagabizottság átvizsgálni köteles.

A polgári állás és jövedelem igazolásául el nem fogadhatók oly okmányok, a melyekkel az önkéntesi év letelével magánszemélyek valamely állást vagy alkalmazást csupán kilátásba helyeznek.

Ha a polgári állásra, valamint a fentartási kellékekre vonatkozó igazolványok tekintetében kételyek merülnének fel, ezek a vizsgaokmányok felterjesztése alkalmával, további intézkedés végett, kellőkép megokolva nyerjenek kifejezést.

Az okmányok átvizsgálása után a vizsgabizottság az alkalmasnak talált valamennyi pályázóról, a vizsgajegyzőkönyv és az okmányok alapján, a 4. sz. melléklet szerinti «Rangsorozati jegyzék»-et szerkeszti, melybe a pályázók nevei egységsszámaik szerinti sorrendben bevezetendők.

4. melléklet.

Egyenlő egységsszám mellett az elsőbbségre nézve első sorban a «gyakorlati alkalmasság» osztályzata, azután a szavazati arány, a mellyel az egyes osztályzatok megállapítottak irányadó.

A «Rangsorozati jegyzék» összeállítása alkalmával a pályázónak tartalékos gazdászati tiszti kinevezésére határozott javaslat teendő. Ha a javaslat tagadó, akkor ennek okadatolása a «Rangsorozati jegyzék» «Megjegyzés» rovatába bevezetendő.

A vizsgaokmányok a vizsgabizottság elnöke által szeptember hó 22-ig a honvédelmi miniszterhez felierjesztendők.

A vizsgaokmányok a következők:

1. a vizsgajegyzőkönyv,
2. a «Rangsorozati jegyzék» és
3. «Névjegyzék oly egyévi önkéntesekről, akik a vizsgánál meg nem feleltek, vagy attól visszaléptek.

A vizsgához előkészített s kezdetben felsorolt okmányok az állományillesztékes csapattestnek küldendők meg. A polgári állásra vonatkozó igazolvány az egyévi önkénteseknek visszaadandók, a többi okmányok pedig a csapattestnél megőrzendők.

9. §.

Az iskolát végzett egyévi önkéntesek továbbképzése.

A) A tartalékos gazdasági tisztikar kinevezésére törekvő egyévi önkénteseknek a 2. §. 2. a) pontja szerinti kiképzése a gazdasági hivatalnál történik.

Ez alatt az illetők a következőkben alkalmazandók és oktatatandók:

a) a számadótest szükségleteinek megszerzésére irányuló gondoskodásban, továbbá

b) a számadótest szükségleteinek kielégítése végett rendelkezésére bocsájtott pénz- és egyéb készletek illetékes felhasználása körüli munkálatokban, valamint a számviteli szolgálatban.

B) A gazdasági tisztikar tényleges állományába leendő átvételre törekvő egyévi önkéntesek ellenben a jelen «Függelék» 2. §. 2. b) pontja szerinti gyakorlati továbbképzés és kipróbálás alá kerülnek.

10. §.

Eljárás oly egyévi önkéntesekkel a kik a gazdasági tisztikar vizsgát letették.

A) Azok, akik a gazdasági tisztikar vizsgát «megfelelő» eredménnyel letették és az Előléptetési szabály 1. mellékletében foglalt feltételeknek, valamint a 9. §. szerinti továbbképzésen is megfelelnek, az iskola parancsnoka által október hó 1-étől számítandó ranggal tartalékos I. osztályú számvivő altisztekké kinevezendők és pedig, tekintet nélkül arra, hogy a gazdasági tisztikarnak akár a tényleges, akár a tartalékalállományába való áthelyezésre törekszenek.

B) A gazdasági tisztikar tartalék állományába jutni óhajtok a szervezet szerinti szükségletéhez, valamint a «Rangsorozati jegyzék» 16. rovatában foglalt javaslatához, nemkülönben a védtörvény végrehajtására vonatkozó utasítás IV. rész «Különös határozványok» 1. §-ban foglaltakhoz képest, tartalékos hadnagy gazdasági tisztekké, illetőleg tartalékos gazdasági tisztikarvezetőnek ki. E célból kötelesek azon pályázók, kik a megfelelő polgári állást és az előírt fentartási kötelezettségeket csak a vizsgaokmányok felter-

jesztése után, — esetleg későbbi években — igazolhatják, az erre vonatkozó okmányokat legkésőbb november hó 20-ig, nyilvántartó hatóságok útján, csapattestükhöz benyújtani. Ez okmányok haladéktalanul a kerületi parancsnoksághoz terjesztendők fel. Amennyiben a kerületi parancsnokság ez okmányokat rendben találja, így e körülményről, annak felemlítésével, hogy az illetőnek tartalékos gazdasági tiszthelyettesé, *zárlós* illetőleg tartalékos gazdasági tiszté való kinevezése ellen nem forog fenn akadály, legkésőbb november hó 30-ig a honvédelmi miniszternek jelentés teendő.

Egyévi önkéntesek, akik az összes feltételeknek megfeleltek a védtörvények végrehajtására vonatkozó utasítás II. rész 19. a) §. 4. pontja értelmében szeptember hó végén a tartalékba helyezendők.

C) Oly egyévi önkéntesek, akik ténylegesítésük céljából e «Függelék 2. §. 2. b) és 9. §. B) pontja szerinti gyakorlati továbbképzés és kipróbálás végett valamely gazdasági hiyatalhoz beosztattak, január 1-vel tartalékos gazdasági tiszthelyettesek *zárlósokká* neveztetnek ki s a mennyiben a próbaszolgálat alatt megfelelő eredményt értek, a meglevő üresedésekhez képest, tényleges állományu gazdasági tiszthelyettesek *zárlósokká* kinevezhetők. Ez esetben az illetők az iskolában nyert rangsorozat szerint a gazdasági tiszti iskolát velük egyidőben végzett tényleges gazdasági tiszthelyettes *zárlós* jelöltek közé soroltnak be. (Lásd «Utasítás a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskola számára» 13. §-át).

Az üresedés hiánya miatt tényleges állományu gazdasági tiszthelyettesek *zárlós* ki nem nevezhetők, az előbb említett elvek szerint meghatározandó rangjuk fentartásával, mint tényleges állományu gazdasági tiszthelyettes *zárlós* jelöltek nyilvántartásban vezettnak s csak üresedés bekövetkeztével nevezhetők ki tényleges állományu gazdasági tiszthelyettesek *zárlósokká*.

A ténylegesítésre törekvő ily egyévi önkéntesek próbaszolgálatának eredményéről szerkesztendő jelentések felterjesztésére vonatkozólag, az «Utasítás a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskola számára» 12. §-ának határozványai irányadók.

D) A ténylegesítésre csak későbbben jelentkezők, illetve azok, akik próbaszolgálatukat nem közvetlenül a gazdasági iskola elvégzése után kezdik meg és folytatják, az előbbi C) pont alatti kedvezőbb rangbeosztásra való igényüket elvesztik. Ezen ténylegesítés esetén, az előírt 6 havi próbaszolgálat leteltével megszerzett későbbi minősítésük alapján, az az idő szerinti összes tényleges állományú gazdasági tiszthelyettesek és gazdasági ~~tiszthelyettes~~ jelöltek után nyerik rangjukat.

11. §.

Eljárás azon egyévi önkéntesekkel, kik a tartalékos gazdasági tiszti vizsgánál nem feleltek meg.

Egyévi önkéntesek, akik az előírt tartalékos gazdasági tiszti vizsgánál nem feleltek meg, vagy attól visszaléptek s az alább említett kedvezményben nem részesültek, a honvédségi védtörvény végrehajtására vonatkozó utasítás II. rész 19. a) §-a értelmében egy második évet a katona állományba tényleg szolgálni kötelesek.

A vizsgabizottság erre vonatkozó határozata a 2. melléklet szerinti névjegyzékbe bevezetendő s erről az érdekelt csapattest, a névjegyzék kivonatának megküldése mellett, az iskola parancsnoka által értesítendő.

Időelőtti tartós szabadságolás kedvezménye.

Az időelőtti tartós szabadságolás kedvezményét a vizsgabizottság oly egyévi önkénteseknek ítélheti oda, akik a gazdasági tiszti vizsgánál meg nem feleltek ugyan, vagy attól visszaléptek, de első évi tényleges szolgálatuk alatt a gazdasági tiszti iskolán buzgalmat, kifogástalan magaviseletet és a gazdaságközigazgatási szolgálat iránt érdeklődést tanúsítottak.

E kedvezmény a vizsgajegyzőkönyvbe, mindkét vizsgajegyzőkönyvi kivonatba, valamint a 2. melléklet szerinti névjegyzékbe is bevezetendő.

A kedvezményben részesült egyévi önkéntesek szeptember hó 30-ával tartósan szabadságolandók s tartalékba helyezésükig a tényleges állomány kiegészítésére be nem hívhatók. Egy év lefolyása után azonban szabadságukban áll a tartalékos tiszti vizsgát letenni, vagy a tartalékos gazdasági tiszti vizsgát megismételni. Első esetben az E—36.

jelzetű utasítás 69. pontja irányadó. Második esetben az illető egyévi önkéntes a jelen «Függelék» 6. §-a szerinti vizsgán részt venni köteles. A vonatkozó kérvényeket a pályázók június hó 1-ig állományilletékes csapattestükhöz adják be, amely ezeket, a jelen «Függelék» 8. §. 1., 2., 6. és 7. alatt felsorolt okmányokkal felszerelve június hó 10-ig a honvédelmi miniszterhez felterjeszti.

12. §.

Egyévi önkénteseknek, akik honvéd orvosilag beigazolt betegség miatt a szabályszerű vizsgát a rendes időszakban letenni nem képesek, valamint azoknak is, akik tényleges szolgálati évük alatt hosszabb (egy hónapnál tovább tartó) betegség miatt az oktatásban hátramaradtak és ez okból a vizsgák kezdete előtt halasztásért folyamodnak, megengedendő, hogy a tartalékos gazdasági tiszti vizsgát a rendes időszakon kívül, és pedig: január, április vagy június hó első felében tehessek le.

Eljárás egyév önkéntesekkel, akik betegség miatt a vizsga elhalasztásáért folyamodnak.

E kedvezmény megadása a 2. melléklet szerinti névjegyzékbe bevezetendő és a csapattest a névjegyzék kivonatának megküldése mellett az iskola parancsnoka által értesítendő. Ily egyévi önkéntesek a vizsga leteléséig tényleges szolgálatukat egy gazdasági hivatalnál folytatni kötelesek s december hó 1-ével az iskolába bevonulhatnak, ahol a kérelmezett időpontban a vizsgát leteszik. Azok, akik az iskolába való bevezénylésüket nem óhajtják, a vizsgára való berendelésükig a gazdasági hivatalnál teljesítenek szolgálatot. Ha a halasztást nyert egyévi önkéntes a gazdasági tiszti iskolába bevonult, akkor a vizsga napjának meghatározása és a bizottsági tagok kirendelése végett, az iskola parancsnoka, ha pedig az illető tényleges szolgálati kötelezettségét a gazdasági hivatalnál folytatja, akkor erre vonatkozólag a vizsga hónapjának megfelelőleg, a csapattest parancsnoka december, március vagy május hó 15-éig köteles a honvédelmi miniszternek jelentést tenni.

Ha ily egyévi önkéntesek a gazdasági tiszti vizsgát,

utólag sem volnának képesek letenni, akkor tényleges szolgálatuk hátralékos részét a századoknál a csapatpszolgálatban róják le.

13. §.

Az egyévi önkéntesekkel a második tényleges szolgálati évben kövctendő eljárás.

A második tényleges szolgálati év alatt azon egyévi önkéntesek, akiket a vizsgabizottság erre érdemesnek talált, saját kérelmükre a Véd. Utas. 19. §-ban foglalt feltételek mellett a katona állománybeli egyévi önkéntesek oktatásában részt vehetnek.

Egyébként pedig az E—36. jelzetű utasítás 20. §-a irányadó.

14. §.

A tartalékos gazdászati tisztí vizga i méltéss.

Az egyévi önkénteseknek a második tényleges szolgálati év eltelte után szabadságukban áll, vagy a tartalékos gazdászati tisztí vizgát ismételni, vagy a tartalékos tisztí vizgát letenni. Ezután tekintet nélkül a vizsga eredményére, a tartalékba helyezendők.

E vizsgáknál az E—36. jelzetű utasítás, illetőleg a jelen «Függelék» idevágó határozványai irányadók.

MELLÉKLETEK

az I. függelékhez.

Vizsga-jegyzőkönyv

az 19..... évben gazdasági tiszti vizsgát tett honvéd egyénokről.

A pályázó					Osztályzat																											Viszga-eredmény																					
1	2	3	illetőségi		6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	Megjegyzés																						
			helye	megyéje																																																	
Állományilletékes csapatfőnöke		NÉVE		Mióta szolgál tényleg?		Előképzettsége?		Beszél és ír magyarul (horvátul)?		Beszél más nyelveket?		Gyakorlati alkalmazás?		Számviteli és gazdasági utasítás (G-19.)		Állományvesztés (B-1.)		Utasításabélyeg (G-10. I-III. rész.)		Beszállásolási törvény stb.; Kétszemélyes szállás vasúton és vízen (B-10. és 14.)		Előzetes békében (G-7.) és Középkorúak bizottság ügyviteli (G-2.)		Ételmezés háborúban (I-84.) és az életmódjéről tevékenysége a megszokás és különféle hadműveletek alatt		Ruházati köntös (G-17.)		Fegyvert és lőszer kezelése beosztása (C-8.); Állás, átvett utasítás (G-1.)		Vonattanyag raktározása stb. (C-8., C-9.)		Vonatszerelés, vonatoktatás. Lőgy. főnöke. (C-8., C-16.)		Felkészítési fedezetek stb. követhető eljárás (G-36.); Letiltások stb. kezelése (G-38.)		Hátsérvesztés		Szolgálati Szabályzat		Épület kezelés		Írásbeli dolgozatok		Vívás		Egységszám		jeles		megfelelő		meg nem felelő	

Kelt: .....

A vizsga-bizottság tagjainak aláírása:

Megjegyzés:

- A tényleges állomány honvéd tisztak és zászlócsok külön Vizsgajegyzőkönyvbe foglalandók.
- A pályázók csapatfőnökei számszerinti sorrendjében irandók be.
- A gazdasági tisztikar tényleges állományába törekvőkre vonatkozó összes adatok vörse tintával irandók be.
- A 3. rovatra: A név helyes írására nagy gond fordítandó
- A 4. és 5. rovatra: A magyar honosság helyessége ellenőrizendő.
- A 7. rovatban a végzett iskolák minden kételyt kizáró módon vezetendők be; például: főreál érettségivel, vagy műegyetem két évfolyama, vagy kereskedelmi akadémia érettségivel.
- A 9. rovatra: lásd az E-36. felzetű utasítás 46. pontját.
- A 31. rovatba esetleg bevesethető:
  - az, hogy valamely pályázó a vizsgától visszalépett.
  - az időelőtti tartós szabadságolás és
  - vajjon a pályázónak a tényleges állományba való esetleges fővétele a szolgálat érdekében kívánatos-e?
- Papírnagyság: B. 33/46.

*) Az írásbeli dolgozatok eredménye egy osztályzatba foglalandó.

Vizsga-jegyzék

1920. évi vizsgák listája

A vizsgák	
№	Név
1	Magyar nyelv és irodalom
2	Matematika
3	Történelem
4	Geográfia
5	Természettudományok
6	Angol nyelv
7	Francia nyelv
8	Ének- és rajztan
9	Testnevelés
10	Értekezési tárgyak
11	Értekezési tárgyak
12	Értekezési tárgyak
13	Értekezési tárgyak
14	Értekezési tárgyak
15	Értekezési tárgyak
16	Értekezési tárgyak
17	Értekezési tárgyak
18	Értekezési tárgyak
19	Értekezési tárgyak
20	Értekezési tárgyak
21	Értekezési tárgyak
22	Értekezési tárgyak
23	Értekezési tárgyak
24	Értekezési tárgyak
25	Értekezési tárgyak
26	Értekezési tárgyak
27	Értekezési tárgyak
28	Értekezési tárgyak
29	Értekezési tárgyak
30	Értekezési tárgyak
31	Értekezési tárgyak
32	Értekezési tárgyak
33	Értekezési tárgyak
34	Értekezési tárgyak
35	Értekezési tárgyak
36	Értekezési tárgyak
37	Értekezési tárgyak
38	Értekezési tárgyak
39	Értekezési tárgyak
40	Értekezési tárgyak
41	Értekezési tárgyak
42	Értekezési tárgyak
43	Értekezési tárgyak
44	Értekezési tárgyak
45	Értekezési tárgyak
46	Értekezési tárgyak
47	Értekezési tárgyak
48	Értekezési tárgyak
49	Értekezési tárgyak
50	Értekezési tárgyak

Névjegyzék

oly honvéd egyévi önkéntesekről, akik a gazdasági tiszti vizsgánál nem feleltek meg, vagy attól visszaléptek.

Folyó szám	Az egyévi önkéntes				Mióta szolgál tényleg	A vizsga eredménye	A 11. és 12. §. értelmében odaitélt kedvezmény	A második évet tényleg szolgálni tartozik	Megjegyzés	
	állomány illetékes csapat- teste	rendfokozata	neve	illetőségi						
				helye						megyéje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	9. honvéd gyalogezred	örvezelő egyévi önkéntes, saját költs., 1. tényl. szolg. évben	N. N.	Kassa	Abauj-Torna	1910. X/1.	gyakorlatilag és elméletileg meg nem felelő			
2		tizedes egyévi önkéntes, államkölts., 1. tényl. szolg. évben	N. N.	Bártfa	Sáros	1910. X/1.				betegség miatt a vizsgának utólagosan, jövő évi június havában való letehetését kérte
3		tizedes egyévi önkéntes saját költs. 1. tényl. szolg. évben	N. N.	Hatvan	Heves	1909. X/1.	gyakorlatilag és elméletileg meg nem felelő			
4		honvéd egyévi önkéntes, államkölts., 1. tényl. szolg. évben	N. N.	Gyöngyös	Heves	1910. X/1.	elméletileg meg nem felelő			
5		tizedes egyévi önkéntes, saját költs., 1. tényl. szolg. évben	N. N.	Ungvár	Ung	1910. X/1.	gyakorlatilag meg nem felelő			igen buzgó volt, de megfelelő eredmény nélkül; időelőtti tartós szabadságolás kedvezményében részesült
6		honvéd egyévi önkéntes, államkölts., 2. tényl. szolg. évben	N. N.	N.-Károly	Szatmár	1909. X/1.				az 1-ső és 2-ik tényleges szolgálati év végén a vizsgától visszalépett

Összegezés:

1. A vizsgától visszalépett egyévi önkéntesek } 1-ső tényleges szolgálati évbéliek: 0
2-ik " " " : 1
2. Betegség miatt a vizsga elhalasztását kérte ... } 1
3. A vizsgánál meg nem felelt egyévi önkéntesek } 1-ső tényleges szolgálati évbéliek: 3
2-ik " " " : 1
4. A 3. pont alatt említett 1-ső tényleges szolgálati évbéli egyévi önkéntesek közül a 2-ik tényleges szolgálati évben tartalékos gazdasági tiszté tovább képeztek: 2.
5. Az 1-ső tényleges szolgálati évbéli egyévi önkéntesek közül a 2-ik évet tényleg szolgálni tartozik: 1.
6. Időelőtti tartós szabadságolás kedvezményében részesült: 1.
7. A katonaiállomány egyévi önkéntesek oktatásában való részvételre érdemesnek talált: 2.

A vizsgabizottsági tagok
aláírása.

Megjegyzések a rovatok kitöltéséhez:

- Az egyévi önkéntesek állományilletékes csapattestek számszerű sorrendjében irandók be.
- Egyévi önkénteseknél, a kik a vizsgától visszaléptek, ezen körülmény a 10. rovatban jegyzendő meg.
- A 4. rovatra: az anyakönyvi lap irandó.
- Az 5. rovatra: a magyar honosság helyessége ellenőrizendő.
- Az időelőtti tartós szabadságolás kedvezménye a 8 és 10. rovatba jegyzendő be.
- A rovatok kitöltésének további módja a jelen mintából kitűnik.
- Vakarásoknak előfordulni nem szabad.
- Papíralak A. kisebb irodai: 84/42 cm.

Határozványok

a tartalékos gazdaszati tisztté való kinevezés föltételeinek
mily módon való igazolása iránt.

1. A polgári állás *eredeti hivatalos kinevezési okirat* által, vagy pedig a politikai hatóság részéről a hivatásszerű állás és kereseti foglalkozásra nézve kiállítandó bizonyítvány által igazolandó.

A polgári állásra vonatkozó igazolványok tekintetében, az azok átvizsgálásával megbizott vizsgáló bizottságoknak meg kell fontolniok, vajjon a beigazolt állás a tartalékos gazdaszati tiszt rendfokozatának megfelelő-e vagy nem (lásd a Véd. Ut. IV. r. különös határozványok 1. §-át, valamint az 1904. évi 30. sz. R. K.-ben közzétett 6320./eln. sz. körrendelet 1. mellékletét). Ezen megfontolás eredménye a jelzett bizottságok által a «Rangsorozati jegyzék» megfelelő rovatában határozottan kifejezendő.

2. A fentartási kellékek következőkép igazolhatók:

a) valamely ingó vagy ingatlan saját vagyon birtoklása által;

b) azon jövedelem által, mely valamely polgári, állami vagy ezzel egyenlőnek tartott szolgálattal, vagy pedig a tisztii ranggal összeegyeztethető magánfoglalkozással összekötve van; végre

c) kedvező vagyoni viszonyok között levő személyek részéről kiállított «Kötelező» által (minta a következő oldalon), melylyel az illetőnek a szükséges fentartási eszközök, és pedig a szabályszerű öltözet és felszerelés állandó fentartására és a szolgálattal könyvek és szabályok beszerzésére szükséges eszközöket beleértve — biztosíthatnak.

3. A bélyegkötelezettségnek alá nem vetett, azonban a felek aláírására nézve hitelesített kötelezőkön hatóságilag bizonyítandó, vajjon a kiállítók vagyoni viszonyaikhoz képest tényleg oly helyzetben vannak, hogy elvállalt kötelezettségeiknek okvetlenül megfelehetnek. Ezen bizonyítvánnyal a polgári állásra vonatkozó igazolás (1. pont) is egybeköthető.

4. A tartalékos gazdaszati tisztii rangra pályázók mindegyike egy, sajátkezűleg írt, azonban sem bélyegkötelezettségnek, sem hitelesítésnek alá nem vetett «Nyilatkozat»-ot állít ki, mely szerint magát kötelezi, hogy mindenkor a rendfokozatának megfelelő szabályszerű rubázzal és felszereléssel, valamint a szabályszerűleg megállapított szolgálattal könyvekkel (szabályokkal) ellátva leendő és hogy utóbbiakat nyilvántartja.

5. A szolgálattal szab. I. rész 44. pontjával előirt kötelező.

6. Valamennyi itt felsorolt okmány a vizsgára pályázók részéről augusztus hó 1-ig a gazdaszati tisztii iskola parancsnokságának beadandó.

Azon pályázót, kiknek ezen időpontig elfogadható polgári állásuk nem volna, erre vonatkozó igazolványukat utólagosan, de legkésőbb november hó

20-ig kötelesek illetékes csapattestükhöz beküldeni, mely azt haladék nélkül a kerületi parancsnoksághoz terjeszti fel (10. §.).

Az iskolaparancsnokság megfelelően és idejekorán intézkedik, hogy az egyévi önkéntesek a beterjesztendő okmányok természete és beterjesztési határideje iránt kellőleg kioktattassanak, hogy azokat a fenti határidőre okvetlenül beadják és a nekik esetleg visszaadott ily okmányok helyesbítését vagy kiegészítését legrövidebb idő alatt foganatosíthassák.

A pályázók figyelmeztetendők, hogy a polgári állásukat igazoló okmány még azon esetben is terjesszék elő, ha a fentartási kellékekről szóló igazolványt beszerezni nem tudják, mert különben nemcsak a tartalékos gazdasági tisztté, hanem a tartalékos gazdasági ~~szolgálatra~~ ^{szolgálatra} való kinevezéstől is elesnének.

Hiányosan kiállított okmányok már a gazdasági tiszt iskolaparancsnokság részéről visszaadandók kiegészítés végett.

Minta

a 3. melléklethez.

Kötelező,

melylyel alulirott N. N. kassai kereskedő, magamat kötelezem, hogy fiamat (unokaöcsémet, gyámfiamat stb.) X. Y-t, ki jelenleg a (csapattest)-nél mint egyévi önkéntes szolgál, az esetben, ha ő tartalékos gazdasági tiszté kineveztetnék, a megfelelő fentartási eszközökkel ellátni és neki lehetővé tenni fogom, hogy magát a gazdasági tisztii rangnak és az időnkénti békeszolgálatnak megfelelő öltözettel és felszereléssel elláthassa.

Továbbá kötelezem magamat, hogy nevezettnek a tartalékviszonyban való létele alatt a szabályszerű öltözet és felszerelés állandó fentartásához, valamint a megkívántató szolgálati könyvek és szabályok beszerzéséhez szükséges anyagi eszközöket nyújtani fogom.

Kassa, 19... július hó ..

N. N.

(Hitelesítés.)

(Hatósági igazolás.)*

* A hatósági igazolás a hatóságok részéről a következő záradékkal történjék:
«A kiállító a ..... (ház, földbirtok stb.) birtokosa, vagy (mint hivatalnok stb.) évi ..... korona fizetése van, — vagy üzlete (vállalata) után évenként ..... korona adót fizet és évi ... korona jövedelme van s ennél fogva az elvállalt kötelezettségeknek eleget tenni képes.»

Rangsorozati jegyzék

tartalékos zászlósokról és hadapródokról, tényleges és tartalékos altisztekről, valamint egyévi önkéntesekről, a kik a gazdasági tiszti vizsgánál megfeleltek.

Rang szám	Állomány illetékes csapattest	Állandó tartózkodási hely	Rendi fokozat	N é v	Sorozási év	Illetőségi		Minősítés	Jellem-tulajdon-ságok	A tanári kar által gazdasági tiszté váló ki-nevezésre érde-mesnek tartatik	A polgári állás igazolása	A pályázó fen-tartási kellekoi-nek igazolása és sa-játkezű nyilatkozata	Beszél-nyelveket	A vizsga-ered-ménye	Egység-szám	Egyéni tulajdo-nainak összes-sége alapján tartalékos gaz-dászati tisztté való kinevezésre javaslatba hozatik	Megjegyzés
						hely	megye										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	9	Kassa	tizedes egyévi önk. saját költs. 1-és tényl. szolg. évben	N. N.		Eperjes	Sáros	jeles	erős	igen	elfogadható	rendben talál-tatott	magyarul tkl. németül tkl. tótlul sz. i. m.	jeles	44	igen	Ténylegesítésre alkalmas
2	12		tart. zászlós	N. N.		Erdőd	Szatmár	igen jó	megállapo-dott	igen			magyarul tkl. németül szks.	megfelelő	34		
3	11	Ungvár	őrmester 2-ik tényl. szolg. évben	N. N.		Huszt	Máramaros	jeles	nyílt	igen	nem igazol-tatott	a fen-tartási kellekoi-re vonatkozó igazol-ványon hiány-zott a hitelesí-tési záradék; kiegészítés vé-géti visszaada-tott	magyarul tkl. rutbénül sz. i. m.	megfelelő	30	nem	A zárjaveslat a 11. és 12. rovat alapján téte-tett
4	10	Miskolcz	tizedes egyévi önk. saját költs. 2-ik tényl. szolg. évben	N. N.		Eger	Héves	jó	nem meg-állapodott	nem	nem fogad-ható el	nem igazolatott	magyarul tkl.	megfelelő	30	nem	A zárjaveslat a 10. rovat alapján téte-tett

Kelt

a vizsgabizottság elnökének aláírása:

Megjegyzés.

- A tényleges és tartalékos állományú altisztek, a tartalékos zászlósok, hadapródok és ténylegesítésre törekvő egyévi önkéntesek nevei és adatai vörös tintával vezetendők be.
- A 3., 11., 12. és 16. rovat a tényleges és tartalékos altiszteknél, a tartalékos zászlósoknál és hadapródoknál üresen hagyandó.
- E rangsorozati jegyzékben a vizsgánál «meg nem felelték», vagy a «vizsgától visszaléptettek» fel nem vevődök.
- Egyévi önkénteseket, akik minősítvényi táblázatuk «Szolgálatban való megatartás» rovatában kedvezőtlenül vannak minősítve, tartalékos gazdasági tiszti kinevezésre javaslatba hozni nem szabad. Ily pályázóknál a 8-ik rovat «légtelen»-nel, a végjavaslat (16. rovat) pedig a 8. rovatra való hivatkozással töltendő ki és a 17. rovatban okadatolandó.
- A 10. és 16. rovat csak «igen», vagy «nem»-mel töltendő ki. A «nem»-mel kifejezett javaslatnak a 17. rovatban való netaláni megokolására lásd a 8. §-t.
- A 11. és 12. rovat kitöltésére alapul szolgáló okmányok megjelölésére nézve a következők szolgáljanak irányadóul:
  - a tartalékos gazdasági tiszti rang elnyerése, a tiszti rendfokozatnak megfelelő társadalmi állás és jövedelem kimutatásaitól tétetik függővé. (Véd. végrehajtására vonatkozó utas. IV. Rész «Különös határozványok» 1. §. 2. c. pontj.)
  - a társadalmi állás megjelölésénél csak olyan polgári állás jelzendő elfogadhatónak, melyet általában tartalékos tiszti, a tiszti tekintély csorbitása nélkül viselhet, mire nézve a tisztikarban uralkodó nézetek tekintendők irányadóknak.
  - mint hogy a biztos anyagi jövedelem kimutatásának célja az, hogy hozzávetőleg megállapítható legyen, vajjon a pályázó képes-e fizetéséből (jövedelméből) a tiszti állásnak megfelelően élni, amit pedig a tartózkodási hely (főváros, vidéki város, falu, puszták, stb.), továbbá az illető családi viszonyai (nős vagy nőtlen), valamint a polgári foglalkozás (hivatalnok, gazdaság, stb.) nagyban befolyásolnak, emellett minden egyes esetben külön kell eldönteni, vajjon a kimutatott jövedelem elfogadható-e vagy nem.
- A 13. rovatra az E-56. jelzetű utasítás 48. pontja irányadó. E mellett a megengedhető rövidítések a következők:
  - tkl. = «tökéletes»,
  - sz. i. m. = «szolgálat igényeinek megfelelően»,
  - szks. = «szükségszerűen».
- A 16. és 17. rovat kitöltésére nézve azoknál, akik valamely katonai (honvéd) nevelő- vagy képző-intézetből távolítottak el a 7. §. irányadó. A «ténylegesítésre alkalmas», vagy «ténylegesítésre nem alkalmas» minősítés a 17. rovatba mindenkor felveendő.
- Vakarásoknak nem szabad elfordulni.
- Papíralak: A. kis írodai 34/42 cm.

Utasítás

a m. kir. honvéd gazdasági tiszti iskola számára.

II. Függelék.

A gazdasági hivatalok segédszemélyzetének kiképzése.

1. §.

Számvivő altiszti
iskola.

Minden zászlóaljnál három, minden lovasosztálynál kettő, a gazdasági hivatalhoz beosztott számvivőaltisztek pótlására alkalmas egyén legyen a tényleges állományban.

Ezek elvileg csapattestenként összevonva, az ezredtörzs székhelyén felállítandó számvivőaltiszti iskolában képzendő ki.

Ez iskolába első sorban a századirnokok, ilyenek hiányában pedig oly jó magviseletű altisztek és honvédek (búszárok) vezénylendők, akik az olvasás és írásban valamint a számolásban kellő jártassággal bírnak és reményt nyújtanak arra, hogy nemcsak a számvivőaltiszti, hanem idővel a törzsszámvivői sarjadék pótlására is alkalmasakká váljanak.

A számvivőaltiszti iskolák felállítási idejére nézve az E—11. jelzetű szolgálati utasítás határozványai mérvadók.

Az iskola tartama négy hó.

A kiképzés elméletileg és gyakorlatilag eszközrendő.

A hallgatók a századok délelőtti gyakorlataiban, illetve a század altiszti iskolában tartott előadásokban résztvesznek, délután és az estélyi órákban azonban kizárólag a számvivő altiszti szolgálatban oktatók, miért is ór- és egyéb szolgálatra nem vezénylendők.

A hallgatók kimerítően oktatók: az Illetékszabályzat I. és II. Részében, a gazdasági és számviteli — ruhagazdálkodási — állományvezetési — fegyverzet és lőszer — a vonatanyag kezelésére és elszámolására vonatkozó utasításokban és a közétkezési bizottságok gazdálkodására vonatkozó utasításban.

Megfelelően tájékoztatandók a honvédség és a csapatvonat szervezetében, a szolgálati szabályzatokban, az élelmezés háboru idejére című utasításban és a beszállásolási törvényekben.

A számvivő altiszti iskola hallgatói a mozgó konyhák és főzöládák kezelésében is kiképzendők.

Fontosabb katonai gyakorlatokon (menetgyakorlatok stb.), továbbá a lövészetbeni kiképzésben a számvivőaltiszti iskola hallgatói a feltétlen szükséghez képest részt vesznek.

A számvivő iskola vezetésével a legkisebb számú zászlóalj (lovasságnál az ezredtörzs székhelyén levő osztály) gazdasági hivatalának főnöke bizandó meg.

A kerületi hadbiztosságok székhelyén az iskolai kiképzés felügyeletére egy hadbiztossági tisztviselő jelölendő ki.

A számvivőaltiszti iskolák fennállásának ideje alatt szemle megtartása végett, vagy bármely hivatalos ügyben, a külállomásokon megjelenő hadbiztossági tisztviselők, a foglalkozás mikénti folytatásáról és a hallgatók előmeneteléről minden ez iránti parancs bevárása nélkül meggyőződni és tapasztalataik eredményéről a hadbiztossági főnöknek jelentést tenni tartoznak.

Az oktatással az állomáson levő, a csapattest kötelekébe tartozó gazdasági hivatalokhoz beosztott gazdasági tisztek rátermettségük és hivatottságukhoz képest bizandók meg.

Az iskola befejezése előtt az ezredparancsnok, az állomáson levő gazdasági hivatalok főnökeinek, továbbá a felügyelettel megbízott hadbiztossági tisztviselő és az oktatással megbízott tisztek jelenlétében záróvizsgát tart.

Az ez alkalommal előterjesztendő előmeneteli jegyzékek, amelyekben a tehetség, szorgalom s az egyes tantárgyakban elért eredmény kitüntetve s «igen jó», «jó», «elégséges», vagy «ki nem elégitő» jelzéssel osztályozva legyen, előjegyzés végett a gazdasági hivataloknak kiadandó.

Az iskolaszoba és taneszközök, a világitási költségek és tüzelőszer tekintetében az E—11. jelzetű utasítás határozványai mérvadók.

Tartalékos
számvivőaltisz-
tek továbbkép-
zése.

2. §.

Tartalékos számvivőaltisztek (egyének), akik mozgósítás esetén akár a honvédségnél, akár a népfelkelésnél számvivőaltiszti teendők végzésére vannak kijelölve, ily hadi rendeltetésükre való előkészítés végett, az őszi fegyvergyakorlatok alatt, amíg az ezred békeállományát el nem hagyja, ezredenként iskolába egyesítve, a mozgósításkor rájuk háramló teendőkben továbbképzendők.

Az oktatás vezetésével a csapattest kötelékébe tartozó legkisebb számú (lovasságnál az ezredtörzs székhelyén levő) gazdasági hivatal főnöke (helyettese) bizandó meg.

Oly nagyobb gyakorlatok alatt, amelyeknél az elszámolás a mozgósításra nézve előirt módon eszközzendő, ez egyének a gazdasági hivatalokhoz beosztandók és szakszerűen alkalmazandók.

3. §.

Szakácsok kiképzése.

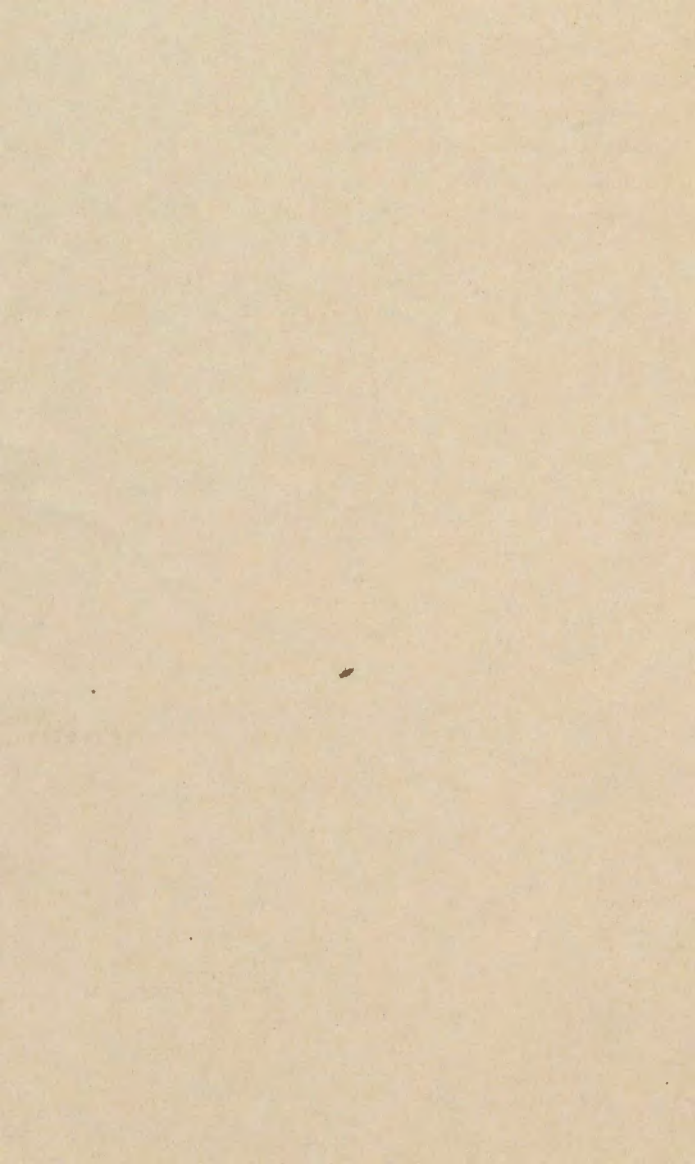
A gazdasági hivatal főnöke a szakácsok kiképzésére különös gondot fordítson.

A szakácsok a mozgó konyhák és főzőládák kezelésében is teljes jártassággal birjanak.

Az alosztályok anyakönyvi állományában legalább 10 jól képzett szakács legyen.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84709858

